

Katsaus KD:n puoluekokouksessa Oulussa 24.8.2019
Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Päivi Räsänen

Hyvä puoluekokousväki,

Eduskunnan syyskausi starttaa käyntiin muutaman viikon päästä. Hallituksen kuherruskausi on ollut poikkeuksellisen lyhyt – pitkin kesää olemme seuranneet hallituskumppaneiden keskinäistä naljailua ja täysin vastakkaisiin suuntiin ajavia ehdotuksia. Vaikuttavia toimenpiteitä tarvitaan kuitenkin pian.

Vastikään julkaistu valtiovarainministeriön talousarvioehdotus herättää kysymyksiä hallituksen kyvystä hoitaa maan taloutta vakaalla ja kestäväällä tavalla. Odotettavaa on, että hallituspuolueet ja ministeriöt tulevat vaatimaan omia lisäyksiään budjettiin ja lopputulos on maamme historian euromääräisesti suurin valtion budjetti. Sen sijaan tulopuolella ei vastaavaa kehitystä ole tiedossa. Tulot perustuvat toiveisiin dynaamisista vaikutuksista, joita ei puolestaan tule, ellei työllisyys ja tuottavuus kehity voimakkaasti. Kunnianhimoisilta työllisyys- ja taloustavoitteilta puuttuvat tehokkaat keinot. Suomi tarvitsee menestyäkseen myös työtä ja yrittämistä enemmän, ei vähemmän.

Oppositioryhmänä laadimme tasapainotetun vaihtoehtobudjetin, jonka peruspilareita ovat työn ja yrittäjyyden edellytysten turvaaminen, ikäihmisten ja lasten aseman parantaminen sekä vastuullinen talous, millä varmistetaan, että heikommassa asemassa olevista pystytään pitämään huolta myös tulevaisuudessa.

Hyvä puoluekokousväki,

Nostan esiin muutamia ajankohtaisia ja tulevan syksyn poliittisia kysymyksiä.

Syntyvyys on sukeltanut Suomessa pohjalukemiin, mikä aiheuttaa vuosikymmeniksi pahenevan epätasapainon julkiseen talouteen.

Perhepolitiikalla voidaan vaikuttaa syntyvyyteen, vaikka sitä usein vähätellään. Perheille on annettava mahdollisuus hankkia sellainen määrä lapsia, josta he unelmoivat. Lapsen elämän arvon mittaaminen ilmastopäästöissä kuvaa lapsiin kohdistuvaa kielteistä arvoilmapiiriä maassamme. Suomessa otettiin viime vuonna enemmän uusia koiranpentuja kuin vauvoja. Kukaan ei ole kuitenkaan ehdottanut, että jokainen luopuisi yhdestä lihaa syövästä lemmikistä. Suomi tarvitsee enemmän lapsia, ei vähemmän.

Perheitä ei tule holhota valtiovallan määräämillä perhevapaiden kiintiöillä, vaan äideillä ja isillä tulee olla oikeus päättää, miten lastenhoito järjestetään. Pakkokiintiöt johtaisivat vanhempien työn ja hoitovastuun lisäsääntelyyn sekä satojen miljoonien lisäkustannuksiin.

Suomalaiset ovat tässä asiassa sillä linjalla, jota kristillisdemokraatit ovat johdonmukaisesti edustaneet. Marraskuussa 2018 julkaistussa Väestöliiton perhebarometrissa kävi ilmi, että suomalaiset perheet haluavat itse päättää perhevapaiden käytöstä.

Hallitusohjelmaan sisältyvä monilapsisten perheiden ja yksinhuoltajien lapsilisän nostaminen ovat kannatettavia, mutta nämä lisäykset kohdistuvat pieneen ryhmään. Valtaosa perheistä, 1-3 lapsen perheet näkyvät ohjelmassa huonosti.

Hallituksen ehdottama translainmuutos, jossa sukupuolen vaihtaminen eriytetään lääketieteellisestä arviosta ja hoidoista henkilön omaan ilmoitukseen ja kokemukseen perustuvaksi, ei myöskään tue lapsen etua.

Harhaanjohtavaa argumenttia pakkosterilisaatiosta ei pidä niellä, sillä mitään pakkosterilisaatiota ei nykyisessä prosessissa ole. Lisääntymiskyvyttömyys seuraa siitä, jos lääketoimenpiteiden avulla kehoa yritetään muuttaa vastakkaisen sukupuolen kaltaiseksi. Jos sukupuolen vaihtamisessa ei enää edellytetä lääketieteellistä arviota ja hoitoa, silloin juridinen mies voi olla biologisesti täysin nainen ja päinvastoin. Se murentaisi isyyden ja äitiyden käsitteet. Lapsen synnyttävä äiti voisi olla juridinen mies tai nainen voisi olla lapsen biologinen isä.

Nykyisissä kouluryhmissä on jatkuvasti enemmän erityistä tukea tarvitsevia oppilaita. Vieraskielisten, psyykkisesti oirehtivien ja levottomien oppilaiden tarpeet syövät opettajien voimavaroja. Erityistarpeisiin nähden ryhmäkoot ovat liian isoja. Tämän seurauksena ne oppilaat, jotka tarvitsevat tukea, eivät saa tukea, ja muut taas eivät saa tarpeeksi opetusta, kun opettajan aika menee tukea tarvitseville.

Poliittisessa kentässä vallitsee laaja yksimielisyys vanhusten hoidon lakisääteisen hoitajamitoituksen tarpeesta. Samaa tarvitaan opetuslalle. Tätä on vuosikausia vastustettu opetuksen järjestäjien omaan harkintaan vedoten. Ongelmat ovat kuitenkin kasvaneet, joten nyt olisi aika tunnustaa, että laissa tulee selkeästi säätää, kuinka monta oppilasta saa olla yhdellä opettajalla.

Hallituksen aie oppivelvollisuusiän nostamisesta ei ratkaise peruskouluvaiheessa tai jopa sitä ennen alkanutta syrjäytymisen ongelmaa, sen sijaan nämä resurssit tulisi panostaa perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen ja erityisopetukseen.

Vanhustenhoidossa on pahoja puutteita niin laitoksissa kuin kotihoidossa. Monen omaishoitajan hoivataakka on sydäntä särkevän raskas. Paljon hoivaa tarvitsevien määrä kasvaa tulevaisuudessa. Suomessa on jo yli miljoona 65 vuotta täyttänyt kansalaista ja Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan v. 2030 heitä on 1,5 miljoonaa.

Pääsyy vanhustenhoidon ongelmiin on se, että hoitohenkilökunnan määrä on riittämätön. Valtionvarainministeriön tulevan vuoden budjettiehdotuksessa vanhuspalveluihin osoitetulla 5 miljoonan euron määrärahalta ei vaalilupauksia lunasteta – summa on kaksi prosenttia siitä tavoitteesta, että hoitajamitoitus nostetaan yhdessä sovittuun 0,7:ään. Puuttumaan jää 98 % rahoituksesta.

Vanhukset tarvitsevat hyvän hoitonsa nyt. Korjausten viivyttely merkitsee sitä, että hoivaa tarvitsevien vanhusten kohdalla aika ajaa elämän ohi.

Sananvapaus ja uskonnonvapaus ovat perustuslakiin kirjattuja ihmisoikeuksia, mutta niiden käytännön toteutuminen ei ole itsestään selvää, ellei niitä puolusteta ja käytetä.

Uskonnonvapaus on sekä perusoikeus että ihmisoikeus, joka kuuluu jokaiselle riippumatta siitä, onko hän turvapaikanhakija vai syntynyt Suomessa. Jokainen saa päättää uskontonsa ja vakaumuksensa ilman että viranomaiset tutkivat sen aitouden. Suomessa asuvat ovat tällä hetkellä eriarvoisessa asemassa tämän perusoikeuden suhteen.

Useat turvapaikkaa hakeneet ovat Suomessa kääntyneet kristityiksi, ottaneet kasteen ja kertoneet siitä omaisilleen. Käytettävissä olevan maatiedon pohjalta esimerkiksi islamista kristinuskoon kääntynyttä ei voi palauttaa Afganistaniin. Kuitenkin maahanmuuttoviraston ja hallinto-oikeuden kielteisten päätösten perusteluissa on saatettu kiistää kristillisen vakaumuksen aitous. Tämä on merkillistä, sillä eivät Taliban tai suvun kunniaa puolustavat vainoajat tutki kristillisen uskon syvyyttä. Kuolemanrangaistukseen riittää se, että on julkisesti luopunut islamista.

Suomalaisen ruuan puolustaminen on nostettava kansalliseksi kärkitavoitteeksi EU-puheenjohtajuuskaudella. Kotimainen ruuantuotanto on edelleen tärkeää paitsi laadun ja turvallisuuden näkökulmasta, myös huoltovarmuuden ylläpitämiseksi.

Maatalous muodostaa kolmanneksen EU:n budjetista. Maataloustukia ollaan uudessa budjettiesityksessä leikkaamassa Suomen osalta jopa 420 miljoonaa euroa seitsemän vuoden kehyskauden aikana, mikä vastaa noin yhden vuoden Suomen koko maataloustuloa. Suomen pitää vaikuttaa aktiivisesti EU:n maatalouspolitiikan kehitykseen ja varmistaa, että erityisolomme huomioidaan.

Uusi Veikkaus on ajanut itsensä kriisiin venyttämällä vastuullisuuden rajoja. Suomalaista rahapelijärjestelmää leimaa paradoksi: halu ylläpitää ja kasvattaa rahapeliuottoja ja vähentää ja ehkäistä rahapelihaittoja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tutkimuksen mukaan Suomessa on yli 120 000 peliongelmaista ihmistä. Liki neljännes pelituotoista tulee ongelmapelaajilta.

Rahapelaaminen on Suomessa hyvin keskittynyttä – noin 5 % pelaajista häviää puolet Veikkauksen tuotosta (n.1,8 miljardia euroa). Peliriippuvuus on yleisintä työttömällä, lomautetuilla ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevilla tai pitkäaikaisesti sairailta. Sen sijaan rahapeliautomaattien sijoittelu on eurooppalaisittain poikkeuksellisen hajautettua, n 20 000 pelikoneita mm kaupoissa, kioskeilla, ravintoloissa ja huoltoasemilla.

Peliautomaatteja on Suomessa erityisesti sellaisilla asuinalueilla, joissa koulutus- ja tulotaso ovat matalia ja työttömyysluvut korkeita.

Rahapelaaminen on tulonsiirtoa syrjäytyneiltä hyväosaisille ja aiheuttaa kärsimystä uhkapelikierteessä oleville ja heidän läheisilleen. Vuonna 2022 pelikoneisiin on tulossa tunnistautumispakko, mutta se ei yksin riitä ehkäisemään haittoja. Nyt on oikea hetki keskittää pelikoneet valvottuihin pelisaleihin.

Puolueväen keskuudessa on käyty keskustelua siitä, millaisilla ulostuloilla eduskuntaryhmän tulisi näkyä julkisuudessa. Hyvät puoluekokousedustajat, nyt teillä on otollinen tilaisuus evästä meitä siitä.

On hyvä huomioida se, että tiedottamisemme ei ole yhtä kuin julkisuuskuva. Teemme ryhmänä ja yksittäin päivittäin kannanottoja, tiedotteita ja lehtikirjoituksia politiikan kaikilta sektoreilta, mutta median julkisuuskyynnyksen ylittämistä päättävät toimittajat. Joku ulostulo saattaa nousta suureen keskusteluun yhden instagramviestin tai twiitin pohjalta, joskus suurella vaivalla tehty ja laajasti tiedotettu poliittinen ohjelma ei nouse käytännössä edes puolueen jäsenistön tietoon.

On arvosteltu myös sitä, että ns kolmen A:n moraalikysymykset – avioliitto, abortti ja alkoholi – nousevat tärkeysjärjestyksessä ohi vaikkapa nuuskan vapauttamisen tai kirkon verotusoikeudesta luopumisen. Kolmen A:n allergia ja arkuus on leimannut puolueen sisäistä keskustelua niin kauan kuin olen puoluetoiminnassa ollut mukana, -90 –luvun alusta lähtien. Minulle se oli aluksi hämmentävää, sillä lähdin nuorena lääkärinä tämän puolueen toimintaan juuri kristillisen ihmiskuvan takia, siksi, että elämää puolustetaan rohkeasti alusta loppuun asti.

On epä-älyllistä leimata vaikkapa kysymys abortista tai eutanasiasta puoluetoiminnassa pelkästään moraalikysymyksiksi. Niissä samoin kuin muissakin arastelluissa A-kysymyksissä on kysymys lainsäädännöstä, ja vaikkapa alkoholipolitiikassa myös valtion budjettimenoista sekä verotuksesta. Näitä asioita koskevat päätökset tehdään eduskunnassa.

Jos Suomessa tehdään lähes 10 000 raskaudenkeskeytystä vuosittain, n. koululuokallinen joka päivä, tästä on uskallettava puhua ja siihen on yritettävä vaikuttaa! Ei kai kukaan vakavissaan väitä, että nuuskan myynnin vapauttaminen olisi poliittisesti painavampi kysymys kuin syntymättömän lapsen elämän suojeleminen?

Hyvät puoluejäsenet,

Eduskuntaryhmämme jatkaa viime kauden kokoonpanolla, entistä kokeneempana ja osaavampana. Eduskunnan kokoonpanon ja arvopohjan muutos tekee haasteestamme entistä merkityksellisemmän ja tarpeellisemman. Puolueellemme eduskunnassa on tilaus ja tärkeä vaikuttamisen aika!

Muutokset valiokuntapaikoissa tuovat uusia painotuksia eduskuntatyöhömmme. Vaalituloksen perusteella olisimme saaneet vain muutaman valiokuntapaikan, mutta onnistuimme neuvottelemaan kuuden varsinaisen paikan lisäksi jopa seitsemän varajäsenyySPAikkaa merkittävistä valiokunnista.

Myös kokonaan uusi tiedusteluvaliokunta, jonka jäsen olen, tuo vastuullisia haasteita edustajan työhön. Samoin EU-puheenjohtajuus tarjoaa mahdollisuuden nostaa esille oman linjamme ja vahvan osaamisemme.

Oppositiossa yhdessä perussuomalaisten ja kokoomuksen kanssa tähtäämme rakentavaan yhteistyöhön mutta myös erottautumiseen omalla profiililla ja omilla vaihtoehdoilla.

Kristillisdemokraattisessa ideologiassa jokaisen ihmisen ainutlaatuinen, jakamaton ihmisarvo on kaiken poliittisen toiminnan perusta. Silloin myös kaikkein heikoimmista huolehditaan. Ahkeruus, rehellisyys, kohtuullisuus, työn ja yrittämisen arvostus, perheistä huolehtiminen ja yhteisvastuun periaate ovat niitä kristillisestä maailmankuvasta perittyjä arvoja, joita eduskuntaryhmänä puolustamme kaikessa päätöksenteossa.